

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce M. Č., zastoupeného Mgr. Ludkem Šikolou, advokátem se sídlem v Brně, Dvořákova 13, proti žalovanému Magistrátu hl. m. Prahy, Praha 1, Mariánské nám. 2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2006, čj. 10 Ca 136/2005 - 20,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2006, čj. 10 Ca 136/2005 - 20 se zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Úřadu městské části Praha 5, odboru výstavby, ze dne 17. 1. 2005, čj. výst.: 22/D 96 Vok/05-Koc bylo ve věci žádosti M. Č. o poskytnutí informace formou zaslání kopií nebo nahlédnutí do kolaudačních rozhodnutí týkajících se stavby hotelu A. čp. 96 v k. ú. V., ul. K. 115, P., podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, vysloveno, že se této žádosti nevyhovuje. Jak vyplývá z odůvodnění tohoto rozhodnutí, správní orgán dospěl, s poukazem na rozsudek Krajského soudu v Ostravě, ve věci sp. zn. 22 Ca 551/2000, k závěru, že poskytnout informace lze jen při splnění podmínek vyplývajících z § 133 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Tyto podmínky však dány nejsou.

Rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy, odboru stavebního ze dne 16. 3. 2005, čj. MHMP-56636/2005/OST/Ja bylo odvolání pana M. Č. zamítnuto a citované rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo potvrzeno. I odvolací orgán dovodil, že nejsou dány podmínky § 133 stavebního zákona a dále s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2004, čj. 5 A 158/2001 - 100 dovozoval, že i dle § 23 správního řádu (tj. zákona č. 67/1967 Sb.) musí žadatel prokázat odůvodněnost svého požadavku, tj. důležitý právní zájem.

Žalobou podanou u Městského soudu se M. Č. (dále též „žalobce“) domáhal přezkoumání a zrušení tohoto (posledně uvedeného) správního rozhodnutí.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2006, čj. 10 Ca 136/2005 - 20 byla tato žaloba zamítnuta. V odůvodnění rozsudku, pokud se týká právních úvah a závěrů, tento soud uvedl následující:

Územní a stavební řízení, které je zvláštním druhem správních řízení, je obecně ve smyslu správního řádu řízením neveřejným. Proto správní řád v ustanovení § 23 a stavební zákon v ustanovení § 133 upravují speciální možnost seznámení se s informacemi z konkrétního správního spisu v rozsahu takto zákonem vymezeném a v tomto jsou tato ustanovení zvláštní úpravou ve vztahu k obecnému zákonu o svobodném přístupu k informacím. Právo na informace o činnosti správního orgánu pak zahrnuje v sobě právo na informace o zahájení jednotlivých řízení, popř. obecně o činnosti úřadu apod.

Ačkoliv se žalobce první námitkou snaží přesvědčit soud o rozdílnosti seznámení se se spisem při nahlížení do spisu či při zaslání kopií požadovaných rozhodnutí, a to s poukazem, že nahlížením do spisu je získána komplexní informace o průběhu řízení, zatímco zasláním kopií požadovaných rozhodnutí jsou získány pouze informace v těchto písemnostech obsažené, je soud toho názoru, že vždy jde o seznámení se s informacemi obsaženými ve spise a to buď formou nahlížení do spisu nebo formou pořízení kopií listin, které jsou součástí předmětného spisu. Jestliže ustanovení § 133 stavebního zákona umožňuje osobám, které prokáží odůvodněnost svého požadavku nahlížet do územně plánovací dokumentace a dokumentace staveb (včetně jejích jednotlivých částí) a pořizovat z ní výpisy, pak je logické, že zaslání kopií konkrétních rozhodnutí, které požadoval žalobce zahrnuje kromě práva nahlížení do stavební dokumentace (což de facto znamená seznámení se s určitými informacemi), pořizování z ní výpisů (kopií této dokumentace), tj. zachycení získaných informací v písemné podobě i žádost o zaslání kopií v části této stavební dokumentace ve formě kolaudačních rozhodnutí. Žalobce tedy v daném případě nejenže neprokázal odůvodněný právní zájem (dle ustanovení § 133 stavebního zákona), ale i nad rozsah práva obsaženého v ustanovení § 133 stavebního zákona navíc žádal zaslání požadovaných listin poštou. Za této situace je soud toho názoru, že správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, když žádost žalobce dle ustanovení v rozhodnutích obsažených zamítly.

Včas podanou kasační stížností se žalobce domáhá přezkoumání a zrušení tohoto rozsudku. Ve své stížnosti především, s obsáhlejším rozbořem a s poukazem na některá rozhodnutí Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, znovu dovozuje, že na jeho žádost o informace není možno aplikovat ustanovení § 133 stavebního zákona a § 23 správního řádu, protože upravují pouze „fyzické“ nahlížení do - v nich uvedené - dokumentace, resp. správního spisu a s ním spojené pořizování výpisů.

Žalovaný navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta. Zejména poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, čj. 5 As 7/2000 – 53 (ke vztahu § 133 stavebního zákona a zákona č. 106/1999 Sb.) a rozhodnutí téhož soudu ze dne 13. 10. 2004, čj. 6 A 83/2001 – 39 (ke vztahu § 23 správního řádu a zákona č. 106/1999 Sb.).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu důvodů uvedených v kasační stížnosti, přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Otázkou vztahu § 23 správního řádu (z roku 1967) a zákona č. 106/1999 Sb. se již zabýval opakovaně Nejvyšší správní soud, mimo jiné ve svém rozsudku ze dne 28. 3. 2006, čj. 8 As 34/2005 – 76. V tomto rozhodnutí k této problematice bylo zejména konstatováno.

Zákon o svobodném přístupu k informacím zajišťuje provedení práva zaručeného Listinou základních práv a svobod v článku 17 odst. 1 (práva na informace); toto právo lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Potřebné informace jsou jednak nástrojem kontroly veřejnosti vůči orgánům spravujícím věci veřejné, jednak slouží jako podklad pro volbu postupu každého jednotlivého občana při správě věcí veřejných. Zákon o svobodném přístupu k informacím tak představuje normu obecnou, což nevylučuje, aby určité otázky byly pro vymezený okruh právních vztahů a subjektů řešeny v jiných právních předpisech, např. v § 23 správního řádu jako v posuzované věci.

Z § 23 správního řádu vyplývá, že účastníci řízení a jejich zástupci (v některých případech – a to prokáže-li odůvodněnost svého požadavku, i jiná osoba) mohou získat informace o řízení před správními orgány nahlížením do spisu. Citované ustanovení zároveň upravuje maximální možnou šíři tohoto oprávnění, tj. právo nahlížet do spisu v celém jeho rozsahu s výjimkou protokolu o hlasování, a aniž by nahlízející osoba musela jakkoliv specifikovat obsah informací, které hodlá ve spisu nalézt. V takto široce koncipovaném oprávnění přístupu ke spisu ustanovení § 23 správního řádu vylučuje aplikaci zákona o svobodném přístupu k informacím. Tento závěr ovšem nemůže

vyloučit užší přístup (podle zákona o svobodném přístupu k informacím) k informacím obsaženým ve spise o správním řízení, není-li poskytnutí požadované informace zákonem omezeno.

Nejvyšší správní soud považuje žádost o kopii rozhodnutí, jak byla žalobcem podána, za jednoznačnou žádost o informace v tomto rozhodnutí obsažené; zákon o svobodném přístupu k informacím neobsahuje definici „informace“ – obecně je obsah tohoto výrazu chápán jako „zpráva, sdělení“, jako určitý projev, ve kterém se konstatují fakta. Pokud žalobce požadoval kopii rozhodnutí jako celku, pak nevyloučil žádný z údajů v něm obsažených jako takový, který nepožaduje. Úvaha o tom, že žádost o kopii určitého rozhodnutí ze správního spisu není žádostí o informaci o skutečnostech v rozhodnutí obsažených, ale žádostí o nahlédnutí do spisu, není důvodná. Žalobce nepožadoval nahlédnutí do spisu, ale domáhal se informací obsažených v jediném konkrétním rozhodnutí, které ve své žádosti zcela přesně specifikoval. Taková žádost ostatně odpovídá situaci, kdy žadatel nemůže znát detailně obsah požadovaného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud proto žádost stěžovatele, navíc výslovně tak označenou, považuje za nepochybnou žádost o sdělení informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, která v posuzované věci není ustanovením § 23 správního řádu nijak omezena. V uvedených závěrech Nejvyšší správní soud odkazuje rovněž ke svému rozsudku ze dne 25. 8. 2005, čj. 6 As 40/2004 - 62 (publikovanému pod č. 711/05 Sb. NSS).

Zcela obdobné právní závěry lze učinit i pokud se týká vztahu § 133 stavebního zákona a zákona č. 106/1999 Sb., zejména se zřetelem na požadavek zaslání kopie rozhodnutí o kolaudaci. Pokud žalovaný poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 7. 2005, čj. 5 As 7/2004 – 53, je třeba uvést, že se v této věci jednalo o odlišnou situaci, když žadatel (žalobce) požadoval „veškeré informace obsažené v projektové dokumentaci doložené navrhovatelem k územnímu řízení na stavbu ...“.

Ze všech těchto důvodů byla kasační stížnost žalobce shledána důvodnou, jí napadený rozsudek městského soudu byl zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení, ve kterém je tento soud vázán právním názorem zde vysloveným (§ 101 odst. 1, 3 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v svém novém rozhodnutí (§ 101 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu